

Brief uit Ottmaring

Wij, de vertegenwoordigers van lidkerken van de Conferentie van Europese Kerken (KEK) en van de Raad van Europese Bisschoppenconferenties (CCEE) uit 26 landen, hebben van 7 tot 10 september 2002 vergaderd in Ottmaring om na te denken over hoe de 'Charta Oecumenica' is ontvangen in onze landen. We waren bijeen om te bezien wat er met de Charta gebeurt, om naar elkaar te luisteren en om onze kerken te helpen zich de Charta eigen te maken en getrouw aan te passen aan de eigen nationale omstandigheden.

We voelden ons geïnspireerd bij deze taak door het oecumenische gemeenschapsleven hier in Ottmaring en door ons de geschiedenis te herinneren, niet alleen van de verdeeldheid, maar ook van de verzoening waarvan het nabije Augsburg getuige is geweest. We hebben ons wederzijds aangespoord gevoeld om "de waarheid in liefde" met elkaar te spreken (Efeziërs 4,15).

We herdachten de zegenrijke ontmoeting van 22 April 2001 in Straatsburg, toen de kerken van Europa hun appèl deden uitgaan tot eenheid in geloof en zich verplichtten tot een gezamenlijke verkondiging van het evangelie van Jezus Christus. Deze verplichting hield in: samen optreden, bidden en verder in dialoog blijven. Dit om mee te bouwen aan een rechtvaardig Europa, om volkeren en culturen met elkaar te verzoenen, de banden met het Jodendom te verstevigen, contacten met de Islam aan te gaan en open te staan voor de ontmoeting met andere religies en wereldbeschouwingen. Vandaag zijn wij God dankbaar dat wij kunnen zien, dat de Charta over het geheel genomen positief ontvangen is in vele landen en door vele kerken.

De Charta is "een tekst, een proces en een droom" genoemd. Het was erg bemoedigend hoeveel wij uit Europa gehoord hebben, dat kerken zich samen verbonden hebben aan de Charta en zo hun contact verdiepen en ontwikkelen. En wij zijn dankbaar voor de duidelijke werking van de heilige Geest. We zijn ons er echter ook van bewust, dat het werk van de heilige Geest evenzeer aanwezig is in de problemen en uitdagingen die we samen tegenkomen. Zo kunnen we realistisch eerdere en nog te verwachten problemen tegemoet treden.

Onder de specifieke thema's van ons beraad brengen we graag de volgende in het bijzonder onder de aandacht van onze kerken.

- Wij stellen brede consensus vast onder de kerken over het belang van sommige hoofdthema's. Met name aandacht voor de armoede en sociale uitsluiting in Europa, de effecten van migratie- en vluchtelingenbeleid, en het milieu en de integriteit van de schepping, zonder dat we ons op bepaalde politieke keuzes vastleggen.
- Wij dringen er bij de kerken op aan de Charta te gebruiken als basis voor blijvende

en brede theologische dialoog, vooral over de aard en opdracht van de Kerk en het sacrament van de eucharistie.

– We vragen ons af hoe sterk de gemeenschapsbanden tussen de kerken binnen en buiten Europa zijn en hoe deze van invloed kunnen zijn op de probleemregio's in Europa, het Midden-Oosten en elders.

– Wij verzoeken de kerken het getuigenis te erkennen in al onze tradities van hen die voor Christus gestorven zijn, in het bijzonder in de twintigste eeuw, zodat misschien duidelijker gezien wordt “dat Jezus Christus ... onze belangrijkste hoop op verzoening en vrede is” (*Charta Oecumenica*, 12).

– We zijn dankbaar dat de Charta de kerken heeft aangespoord de dialoog te intensiveren met vertegenwoordigers van het jodendom en de islam, maar we zijn ons ook meer bewust geworden van bepaalde moeilijke historische en culturele omstandigheden waarin sommige kerken deze dialoog moeten zoeken.

Op de meeste plaatsen staan we nog aan het begin van het proces van acceptatie en in dat licht zien we het ongelijke patroon dat uit onze verslagen naar voren komt. Nu is het echter meer dan ooit tijd om de Charta als middel te gebruiken dat is toegesneden op de noden van onze bijzondere situatie. Het acceptatieproces weerspiegelt het onderscheid in onze ervaringen en het leven van onze gezamenlijke kerken. Op plaatsen met reeds lang bestaande samenwerking tussen de kerken kan de Charta fungeren als stimulans om zelfgenoegzaamheid te vermijden, en onze opdracht en dienst nieuw leven inblazen. Op andere plaatsen, waar de relatie tussen de kerken misschien gespannen of ongemakkelijk is, kan de Charta vertrouwen helpen herstellen of de vriendschap verdiepen.

We dringen erop aan dat de Charta wordt gehanteerd met ontvankelijkheid voor de theologische, culturele en histori-

sche bijzonderheden van onze landen en kerken. Moge zij inspireren tot verdere dialoog over de interpretatie van het verleden en de kerken helpen eensgezindheid te bereiken en zoeken naar genezing van de herinneringen. Dan zal duidelijk worden dat de functie van de Charta verschilt naargelang de context wisselt waarin zij wordt gebruikt en gerealiseerd.

Wij stellen vast dat de Charta in veel delen van Europa een van de weinige documenten is die door de kerken worden besproken. We sporen graag anderen aan haar als uitgangspunt te gebruiken voor kritische discussie en als opstapje naar nieuwe fasen van de dialoog. We hebben ook gemerkt dat er onder sommige kerken een gevoel van vervreemding heerst ten opzichte van dit proces rond de Charta Oecumenica. We willen daar graag iets aan doen door verder gebruik en ontwikkeling van deze tekst aan te moedigen. Wij beschouwen de Charta niet als het laatste woord op onze oecumenische tocht, maar als een belangrijke stap op deze weg.

We nodigen de kerken uit om vanuit de eigen context hun aanvullingen op de Charta te geven, en concrete uitwerkingsmogelijkheden te ontwikkelen, deze met andere kerken te bespreken en ze aan de KEK en de CCEE voor verdere beschouwing voor te leggen. Met name sporen we de Oosterse kerken aan hun ervaringen en verwachtingen rond de Charta te benoemen, opdat zij helemaal kan worden eigengemaakt en effectief gebruikt.

We zijn dankbaar dat de Charta breed en effectief gebruikt wordt ter stimulering en bepaling van de interkerkelijke dialoog. Daarbij zijn we van mening dat, hoe meer ze wordt beschouwd als iets dat wordt aangeboden en niet opgelegd, ze des te vruchtbaarder kan dienen voor onze opdracht in de komende tijd.

We vertrekken uit Ottmaring aan de

vooravond van de eerste herdenking van 11 september. We bidden dat de Charta moge bijdragen tot vrede en gerechtigheid in de wereld. Wij geloven dat op onze oecumenische tocht de heilige Geest ons op vele manieren leidt, en dat wij door samen onze verplichtingen in de *Charta Oecumenica* te onderzoeken en te realiseren Hem trachten te volgen. Door ons gebed en werk hier

hopen wij weer een stap vooruit te hebben gezet naar zichtbare eenheid van de Kerk en de vervulling van Christus' gebed "dat ze allen één mogen zijn" (Johannes 17,21).

Ottmaring, 10 september 2002

Vertaling: H. Lohman